

Szerkesztői szállítás:

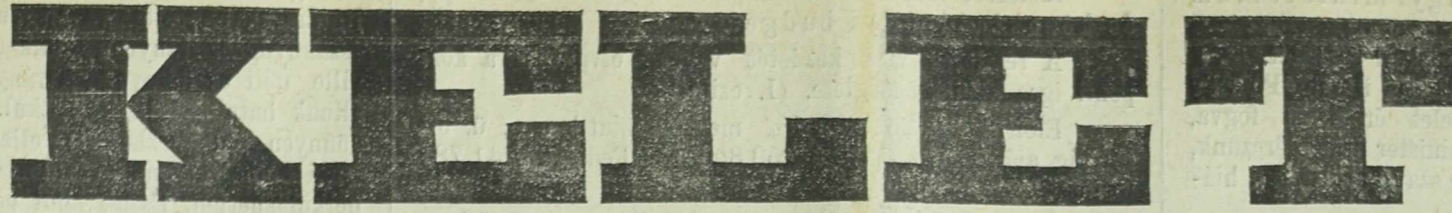
Belső-farkasutca 55. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az értékes cikkek díjaztatnak. Kéziratok nem adtnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 12 frt.
Félévre 6 „
Negyedévre 3 „
Egy hóra 1 „

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.**Kiadó-hivatal:**

Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések s hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak:

Négyezer hasábozott garmond sor ára 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22.)
„ Haasensteint és Voglernél (Neuer Markt 11.)
Pesten: Lang Leopoldnál (Erzsébet-16 9 szám emelet.)

„KELET“**előfizetési feltételei:**

Egész évre 12 frt. Negyedévre 3 frt.
Félévre 6 frt. Egy hóra 1 frt.

Egyes szám ára 5 kr.

Az előfizetési pénzek — legczélszerűbben postai útvánnyal — Kolozsvárra, Stein János könyvkereskedésébe küldendők.

A „Kelet“ kiadóhivatala.

Pest, febr. 17. 1871.

(T.) Nem csalódtunk, midőn ezelőtt két héttel Franciaország némely vidékein a párisi capitulatio ellen nyilvánult tüntetéseket csekély figyelmet érdemlő átmeneti jelenségeknek állítottuk, midőn a háboru befejezése iránt biztos reményünket fejeztük ki, a köztársaságnak Franciaországban kevés jövőt ígértünk; az egyeduralomra pedig Napoleonnál sok másoknak biztosabb kilátást jósoltunk.

E jóslatokhoz jelenleg már közelebb állunk. A constituante több nap óta ülésezik. Nincs okunk az alkotmányozó ülés szembetűnő többségét bármely egyes nem jogosult befolyásnak, s nem a körülmények egyetemes hatalmának tulajdonítani. Vagy talán a mélyen gyűlölt poroszok befolyása terjedt volna a szavazóedrek titkáig. Erről az ellenség által megszállott vidékek választásai elegendő felvilágosítást nyújtanak; talán a köztársaság iránt — mely a közelebbi időben a nemzetnek kétségtelenül a legbámulatosabb szolgálatot tette — viseltető indokolatlan idegenség vagy éppen ellenszenv birt a választásoknál döntő befolyással. Mi egyiket sem hisszük. Mi a választásokat komoly és a tömegnél mindenesetre különös becsülést érdemlő indokolt megfontolás befolyásának tartjuk. Mi ép oly meglepőnek, mint fontos tanúságot rejtő eseménynek ítéljük a nagy többséget, mely a választásoknál egy irányban döntő kifejezést nyert, s nem annyira az irány, mint a mutatkozó többség az, mi teljes elismerésünkre, helyeslésünkre talál.

A háboruba avatkozás ellen nem azért voltunk, mert a caesarizmus bukását óhajtottuk, de azért, mert a beavatkozást érdekeinkkel ellenkezőnek találtuk; a francziák iránt eleitől fogva táplált rokonszenvünk pedig a háboru alatt nem azért nevedett, hogy ők államformájukat köztársaságivá változtatták, hanem azért, mert a porosz tulsulya, elbizakodása hova-tovább embertelenebbé s az európai viszonyokra veszélyesebbé vált; míg másrésről a francziáknak hibáikat jóval felülmúló szerencsétlensége, valamint hősiessége mindvégig élénkülő rokonszenvünket vonta magára. A tettelegesség segélyig terjedő szövetkezésre államviszonyaink, érdekeink indokokat nem szolgáltatottak, de rokonszenvünknek is mai egyik vagy másik államformánál mélyebben fekvő indokokat kerestünk. Mert legyenek bár az államformák a legfontosabb emberi műalakok, mégis csak alakok azok, melyek czélszerűségeket és becsüket különösen mások előtt csak abban találhatják, ha azok magoknak, kiknél a lényeg alakjával szolgálnak, czélszerűek és becsesek.

E nézpontról szemléltük mi s tekintjük ma is ellenzékünknek a francziák irányában, ezek államformái szerint változó rokonszenvöket; valamint némely hírlapjainknak a köztársasági államforma iránti gyermekies, hogy ne mondjuk neveltséges buzgólkodását, mintha ábrándos álmadozásai abban a mi számunkra is egy közel fekvő s alkalmazható mintát fedeztek volna fel; a mi számunkra, kiknél a megkívántató kellékek, a nélkülözhetlen tényezők még teljesen hiányoznak.

A következők rövid időn megmutatja, melyik államformát tartják a francziák legsúlyosabb viszonyaik között magukra nézve legelőnyösebbnek. Bármi történjék, mi igen kedvezőnek, igen előnyösnek tartjuk, hogy ha az előjelek nem csalnak, a megoldás, a constituante a nemzet, egy nagy többsége által fog történni, mely a reactiót kizárja, mely a

jövő kormányának az oly annyira szükséges erőt és hatályt biztosítja.

A legjobban értesült hírlapok már is a békefeltételek enyhüléséről szólnak, s ha mindemellett a legsúlyosabbnak, Franciaország területi megcsönkítésének meg kell történni, vajjon nem lesz-e képes a diplomatia annak oly módját kitalálni, mely az anyaországra nézve kevésbé káros, kevésbé megalázó legyen. Ha az elszakított rész a nélkül, hogy közvetlenül porosszá váljék, külön semleges országocskává alakíttatnék, vagy más kisebb államhoz csatoltatnék, ha az elszakított népesség szabadságára biztatnék, hogy elszakítva is francia maradhasson, megtarthassa adoptívus nyelvét s nemzeties intézményeit: ily intézkedések által az elszakadás fájdalma kétségen kívül tetemesen enyhülne.

Nem érdemi a politika nevét azon tudomány, s nem politikus az, ki különösen fontos feladatok végrehajtásánál a megfejtés, a megoldás különféle eszméivel, többféle módozatával nem bir, nem rendelkezik.

Pest, febr. 14.

(B.) Tegnap a ház befejezte a cultus miniszterium költségvetése felett az általános vitát s az eredmény, mint előre tudni lehetett, az volt, hogy a ház azt minden szavazás nélkül elfogadta tanácskozási alappal.

Ismételve hallottuk a nevelés ügye körüli hiányokat, de azoknak mikénti orvoslására gyakorlati tervvel, avagy csak eszmékkel is nem szolgált a baloldal.

Fejtegették az egyes szónokok a nevelésügy fontosságát, de hiszen erre semmi szükség sem volt.

Voltak dictiók, melyek főleg arra voltak számítva, hogy az illető szónok a tárgy körüli jártasságát megbizonyítsa, mi egyébként némelyikénél vajmi gyengén sikerült.

Voltak szónokok, kik mert egyes iskolatanácsosokkal nincsenek megelégedve, magát a rendszert támadták meg, mások az autonomicus jogok köpenyge alatt a felekezetiesség mellett emeltek szót s ezt is a szabadelvű eszmék sorába helyezték.

Borlea megtámadta a miniszteriumot, állítván, hogy annak eddi i eljárása egyenesen magyarizáló szempontból indult ki, de állításait csakhamar alaposan megezőlta Tanárky Gedeon államtitkár a midőn felfejtette, hogy minden igyekezete mellett sem talált elegendő számú román ajku iskolatanácsosságra képesített egyéneket, a midőn felfejtette, hogy Zarándmegyében, hol a bizottmányban a román értelmiség van többségben, a bizottság vonatkozott megalakítani az iskolatanácsot s így maga a szóvivő értelmiség akadályozta a sikert.

Az új miniszter Pauler Tivadar is megtámadtatott és pedig főleg azzal: miért nem jelent meg maga a házban a költségvetés védelmére s különösen miért nem mondott teendőiről programmot.

Mi azt hisszük, hogy a ház előtt fekvő költségvetés részletei felvilágosítására inkább hivatva van a cultusminiszteri államtitkár ur, ki annak elkészítésében részt vett, mint lett volna Pauler Tivadar miniszter ur, ki még alig lépett be hivatalába.

A mi a miniszter ur által követendő elveket illeti, ezekre nézve igen természetesen majd csak akkor lehet ítéletet mondani, ha concret esetek fognak előttünk állni s miután természetesen tartjuk, hogy idő kell, míg az új miniszter ur a követendő alapelveket s az ebből következő egymásutánt összeállíthatja, természetesen kell tartanunk azt is, hogy a miniszter ur most még nem nyilatkozott*)

Mi nem félünk attól, hogy a jelenlegi parlamentben az ultramontanizmus mélyebb gyökeret verjen; annál kevésbé attól, hogy többségre vergődjék s épen azért egész nyugodtsággal várjuk be a cultusminiszter programját és lépéseit.

A b. Eötvös által beadott t. javaslatokra nézve államtitkár Tanárky Gedeon által már nyilatkozott az új cultusminiszter ur és pedig oly értelemben, hogy azokra nézve csak későbbre fog nyilatkozni, ha vajllon egészen vagy részleteibe magáévá teszi-e, javításokat kíván-e azokon tenni, vagy egészen visszavonja-e azokat.

Ezen eljárás ellen semmi kifogásunk, de igen is lenne az ellen, ha a miniszter ur az előde által kezdeményezett t. javaslatokat retrograd irányban kívánná kiigazítani, vagy azokat visszavonni, s ez által ezen kérdések megoldását, bármi oknál fogva, akadályozná vagy hátráltatná.

Teljesleg helyeseljük a miniszter ur azon feleletét, melyet ugyancsak Tanárky Gedeon ur által adott s mely szerint a pesti egyetem újra szervezése, a Kolozsvártt fel-

*) Részünkről bizunk a miniszter urban, hogy alapelveivel már a tárcza elvállalásakor tisztában volt s így azokat ép úgy fejtheti pártja, vagy a ház előtt, mint az új belügyminiszter, mi annyival inkább ohajtható lenne, miután ő nmigla eddig nem lévén a ház tagja: nyilatkozás nélkül a párt sem tájékozhatja magát álláspontja felől. E nélkül pedig a párt nem válhatik pártjává.

állítandó egyetem s középtanodák tárgyában megindított eljárást elfogadja. Mert miután ezen tárgyak felett vélekedést adni egy bizottmányra van bízva: reményleni lehet, hogy a pesti egyetem mihamarább czélszerűen fog szerveztetni, a kolozsvári egyetem, melyre oly nagy szükség van, fel fog állíttatni s a középtanodák is a jelenleginél czélszerűbben fognak rendeztetni.

BELFÖLD.**A Szász universitás ülései.**

— A febr. 16-diki ülés, a szokott formások után jegyzőkönyvileg fejezi ki mély bánatát b. Eötvös József halála fölött. — Szászváros ismét dr. Tincu Abrahámot választá meg követéül, mi ellen Claudi Sándor újolag tiltakozik, a credentionalis azonban még be nem érkezvén: a gyűlés ennek megsűrgetését határozza el. — Schreiber indítványára üdvözlő feliratok szerkesztésére az ülés végével Schreiber Ferencz, Bauszner Guidó és Greszkovits választatván meg. Pár gazdasági intézkedés helybenhagyása után tárgyalás alá kerül a kir. biztos által visszaküldött és az iskolai segélyezéseket illető okmányok ügye s azon határozat kól, hogy a hiányzó iratok alkalmosszerűleg kiegészítendők. Ugyancsak a kir. biztos leirata, a Szász-földi erdőkből állandó hidépítésre fordított fák megtérítése iránt, azon határozatot idézte elő, hogy a közigazgatási hatósághoz új kérelem intézendő e tárgyban, melynek sikerelensége esetében a törvény útja megkísérteendő. — Végül néhány pörös ügy elintéztetvén, megtörtént a hármas bizottság megválasztása, a fentebbi eredményvel s a következő ülés e hó 20-dikára tűzetett ki.

Déva, 1871. febr. 17.

Édes barátom! Csak imént végezte be a dévai állami tanítóképezde igazgatótanácsa ideai első gyűlését. A magyar és román szónoklatok még mind fileimben szábon-ganak, sietek tehát szabadulni tőlük, papírra vétvén a közérdekeket.

Elnök Szeremlei Lajos megható szavakban tolmácsolá a veszteséget, mely br. Eötvös oktatásügyér halálával érte intézetünket. György István esperes részvénytilatkozatot indítványoz a gyászoló családhoz s a gyűlés egyhangulag elfogadja a Koós Ferencz igazgató tanár által fogalmazott részvétfeliratot. Ugyan csak esperes Gy. I. indítványára Pauler Tivadar oktatásügyér n.méltóságához üdvözlő felirat küldetik.

Több hunyadmegyei birtokos ígéretet tett, hogy a képezde kertje számára csemetéket ajándékozik. Az ajánlkozók közt örömmel látjuk a kolozsvári országos gazd. együletet is. A méhészet és szőlőművelés szintén lelkesen fölkaroltattak. Az igazgató-tanár jelentést tesz a képezde félévi működéséről, melyből kiemelem a következőket. A képezdeben van 15 tanítójelölt, ebből magyar 14, román 1, a gyakorló iskolában jár 76 gyermek.

Egy tanítójelölt Balaton-Füredre távozott, a szeretet-házába segédtanítónak, neve papólczi Bede Dénes. Nem levén Déván könyvkereskedés, a szükséges tankönyveket és más taneszközöket maga az igazgató szerezte be. Tanár van 6, a gyakorló iskolában tanító egy. Az ifjak számára járat az intézet 8 szaklapot. Az önképző kör, leginkább nevelésügyi kérdések fejtegetésére megalakult; minden értekezés jegyzőkönyvbe iratik általok.

Báró Eötvös emlékére a képezde gyászünnepelet tartand.

Igazgató-tanár terjedelmes jelentése közhelyesséssel fogadtatván, jegyzőkönyvbe iktattatik.

Itt aztán kezdődött egy jó óráig tartott nemzetiségi komoly vitakozás. Pípos János tanácsag féltvén a hunyadmegyei románokat az elmagyarosodástól, a törvényben említett anya nyelv alatt a megye többségének nyelvét, a románát érti, s miután látja, hogy a képezdeben egy román ifju is van, tehát indítványozza, hogy a román nyelv rögtön hozassék be a képezdebe, mint általánosán kötelezett tantárgy. Az igazgató tanács ragaszkodik azon határozathoz, hogy a román tanító jelölteknek, ha ilyenek lesznek, a mint reméljük is, minden tantárgyat anyanyelvükön fog előadatni és elfogadja Lehman Robert tanácsag azon indítványát, hogy a román nyelvnek mint általánosán kötelezendő tantárgynak behozatalára nézve fölír az oktatásügyér ő nméltóságához.

Holnap a megyei iskolatanács tartandja énegyedesi ülését. Arról is tudósít.

Déva váry.

Országgyűlési tudósítás.

Pest, febr. 17.

Elnök: Somssich Pál, jegyzők: Bujanovics, Jámor.

A kormány részéről jelen vannak: gr. Andrássy, Kerkápoly, Tóth ministerek, Tanárky Gedeon közoktatásügyi államtitkár.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után a ház megszavazza a gazdasági bizottság jelentése szerint előterjesztett február havi költséget a képviselőház részére 73,541 ftal.

A ház napirendre térvén, folytatólág tárgyalás alá

vétetik a vallás és közoktatásügyi ministerium 1871-ki költségvetése.

Körmendy Sándor bevégzi multkori beszédét.

Szathmáry Károly nem oszthatja ifjabb Pulszky azon nézetét, hogy pusztán a kegyelet érzeténél fogva, melyet az elhunyt közoktatásügyi minister iránt érezünk, a jelen budgetet en bloc meg kellene szavazni. Ezért a hiányokat orvosolni kell.

Igy a fiuk és lányok külön iskolázandók; tanítónők alkalmazandók, a képtelen tanfelügyelők elmozdítandók, de nem mindenütt kell állami iskolákat szervezni, csak ott, hol a felekezetek erre nem képesek.

Tisza Kálmán a jelen budgetben is észlelhető hiányokat tüntet föl. Ily hiba, hogy a köznevelési rendszer nincs egy általános elvre alapítva. Az egyetem reformjától várja, hogy a theologiai kar onnét elvétesse. A tanulmányi alapokat nem tekinti felekezeti vagyonnak, és nagy hibául rója fel a bugetnek, hogy ezek kezeléséről részletes kimutatást nem ad, mert 30—40 millió frtot a felelős kormány nem kezelhet számolás nélkül.

Az új miniszterrel szemben ohajtja tudni, vajjon ez a ház hozott határozatait végrehajtani hajlandó-e, vagy módosítani kívánja azokat, és így elvárja, hogy mentül előbb nyilatkozzék a miniszter, magáévá teszi-e a betérjesztett tanügyi törvényjavaslatokat?

Az egyetemi és tanulmányi alapokat illetőleg a fentiekben kifejtett indokolással indítványt terjeszt be, mely szerint az ezen alapok jogi természetének megvizsgálására kiküldött bizottságok utasítandók munkálataik bevégezésére s az eredménynek mielőbb a ház elé leendő terjesztésére. (Helyeslés a baloldalon.)

Nyáry Pál Tisza indítványát pártolja.

A ház Tisza Kálmán indítványát elfogadja.

Henszlmann Imre szabad egyházat követel a szabad államban. Határozati javaslatot terjeszt be, mely szerint utasítani kívánja a kormányt, hogy a vallás- és közoktatásügyi elkülönítése tárgyában mielőbb törvényjavaslatot terjesztszen be, addig is, míg ez megtörténne, a vallási ügyek vezetését a belügyminiszter ressortjába véli átteendőnek.

Táncsics Mihály egy 6 ivre terjedő határozati javaslatot terjeszt be, melynek fölolvassása s kinyomtatása fölött vita utáni.

Simonyi Ernő elvárta volna, hogy a már ugyis ki-nevezett miniszter, budgetje tárgyalása alatt jelen legyen a házban.

Szilády Áron hasonló nézetben van, Tisza indítványa folytán a nemzeti kölcsönt feleslegesnek látja.

Horváth Sándor (ref. lelk.) Schvarcz Gyula ellen kénytelen szólni, mert nem helyesli azon centralizáló törekvést, melyet beszédjében kifejtett, annál is inkább, mert Schvarcz képviselő ur a meggyerekezésnél épen a centralizáció ellen, az autonomia mellett szólt (Schvarcz Gyula; most is). Szólv az autonómiát minden téren ohajtja, s a ki ezt megadja neki, legyen az törvény, vagy ember, „csokolni valónak“ nevezi. A csodák kora lejárt — mint tegnap a pénzügyminiszter mondá, — de lejárt a nemzetek művelődési történetében is, úgy hogy Schvarcz Gyulaként ezt egy varázsütéssel létesíteni nem lehet. Szólv ugyan a felekezeti autonómiát pártolja, de ez nem hátráltatja őt annak kimondásában, hogy a 68-ki 38. (iskolai-) törvény leg-tökéleteseb azok közt, melyeket ezen országgyűlés hozott, s annak végrehajtását sürgeti, mert nevelés-ügyünk jó-hatásának véli.

Borlea Zsigmond szokott panaszai után

Tanárky Gedeon érzi, hogy a jelen budget tárgyalása nem normalis állapotban történik, s azt a ház a kormány jelenléte nélkül egyszóval tárgyalni kénytelen.

A jelen tárgyalás egyedüli pozitív alapja az előterjesztett budget, s az erre vonatkozó felvilágosításokat illetőleg a ház nem fog üres székekkel találkozni. Addig is, míg ezen felvilágosítások tételére tere nyílnék, némelyeket elmond az államtitkár, miket a tett megjegyzésekre elmondott a miniszter praecoceptuájára nélkül. Fel van jogositva annak kimondására, hogy a betérjesztett tanügyi törvények bizottság előtti tárgyalása ellen nincs kifogása a miniszternek, s ezt a középtanodai törvényre nézve már is folytat-hatónak mondja, a többi törvényjavaslatokat még behatódó megfontolás alá veszi. A tanárok fizetésének minimumára nézve a törvényi meghatározást helyesnek véli. A kultus és közoktatási tárcázat most még nem véli elválászhatónak. Henszlmann nem látja helyén a bölcsekedés terére követ-ni, ellenben Borlea ellen megjegyzi, hogy ép a nemzetiségek nem fogadták el a kormány nyújtott jobbát.

Kéri a jelen budget általánosságban elfogadását, mi megtörténvén, a részletes vitta holnapra halasztatott, s az ülés 2 órákor véget ért.

Pest, febr. 18.

Elnök Sommsich Pál; jegyzők: Széll, Ivaoskovics.

A kormány részéről jelen vannak: Szilávy miniszter és Tanárky Gedeon vall. és közokt. ügyi államtitkár.

Stratimirovics György kérdést intéz a miniszterelnökhöz: van-e szándoka a Törökországra vonatkozó általa beadott interpellációra felelni?

Zlinszky István interpellációt intéz a bel- és közlekedésügyi miniszterekhez, van-e tudomásuk a minisztereknek, hogy a Bereftónál a védgátak titkon átvágattak és ez által százezer kötetemes kárát okozták.

Irányi Dániel egy, a tisztességes békekötés érdekében a semleges hatalmakkal leendő közreműködés érdekében beadott kérvény kapcsolatban alkalmat vesz megkérdeni a miniszterelnököt, mikor szándékozik e tárgy interpellációjára felelni.

Hajdu József és Fillenbaum Károly olvassák a kérvényi bizottság jelentését, mi tudomásul vétetik, s a kérvények részint az illető ministeriumok, részint egyéb bizottsághoz utasítatnak.

A felvett napirendben tárgyalás alá kerül a vallás- és közoktatásügyi budget.

A részletes vita kezdetét vevén, olvastatik a központi igazgatás szükséglete. (I. czim.)

Előirányzat 261,800 frt; megszavaztatik a p. ü. bizottság ajánlatához képest 259,806 frt. Fedezet: 41,785 forint.

II. czim. Tanulmányi ügyek igazgatósága. Előirányzat: 265,420 frt.

1. rovat. Tankerületi felügyelőségekre kéretik 28,200 forint.

Szathmáry Károly a kerületi tanfelügyelők eltörlesztését indítványozza, mert ez intézmény felekezeti színezettel bír, s az összeget másra, új tanodák létesítésére lehetne fordítani.

Tanárky Gedeon mint már kijelenté, ideiglenesnek kívánja tekintetni ez intézményt, de addig nem véli megszüntethetőnek, míg a középtanodai törvény létre nem jő, s az összeg megszavazását kéri.

Hoffman Pál jobb szeretné, ha eltöröltetnék, de ez egy esetben megszavazza az összeget.

Schvarcz Gyula a tárgyalat intézményt szükséges rosznak látja, ő tehát az összeget megszavazza.

Az összeg megadatik.

2. rovat. Népművelési tanfelügyelőségekre kéretik 228,940 frt, a bizottság megszavazni ajánl 226,940 frtot.

Tisza Kálmán a kormányt erőlyességre intve, megszavazza az összeget.

Körmendy Sándor a népművelés hiányain segitendő törvényjavaslatot terjeszt be, melynek kinyomtatását kéri s a ház azt elrendeli.

Borlea Zsigmond a tanfelügyelők által a nemzeti-ségi érdekeket is felkarolandóknak jelezvén, megadja az összeget.

Várady Gábor a tankönyvek hiányaira figyelmezteti a kormányt.

Tanárky Gedeon a jelzett könyvekre nézve a felekezetek hibáztatandók, mert azok felekezeti könyvek, a felekezetek dolgába pedig a kormány nem avatkozhatik.

Vukovics Sebő megszavazza a rovatot.

Zsedényi Ede a községi iskolák alakítását ott, hol felekezeti iskolák vannak, rosznak tartja, gondoskodják a kormány, hogy ott állitassanak iskolák, hol még nincsenek, erre a rovat a p. ü. biz. jelentése szerint megszavaztatik. A részletezésnél Gonda László az utiköltségek és napidíjakra előirányzott 40,000 frot helyes eljárás mellett még felemelendőnek véli.

A rovat megszavaztatik.

3. rovat. Vizsgálati bizottmányok; előirányzat 8100 frt, a bizottság megszavazni ajánlja.

Vécsey Tamás határozati javaslatot terjeszt be, mely szerint a kormány az ellenző bizottságokat szabályozó javaslat előterjesztésére utasítandó.

Hoffmann Pál a hat. javaslatot nem fogadja el. Ghyczy Kálmán az előterjesztésben inkább jót lát, mint roszat.

Horváth Döme hasonló nézetben van és elfogadja a javaslatot, mert abban sem falláciát, sem calamitást nem lát.

Vécsey Tamás rectificálja azon felfogást, mintha ő az államvizsgálatok ellen szólt volna, s talán a vidéki akademiáknak kedvezményeket czélozna alkotni, mert ép ellenkezőt mondott, — mire a rovat megszavaztatik.

III. czim. Tanintézetek. Előirányzat: 2.091,850 frt, a mult évinél 164,000 frtal több.

Petrubány Gergely a sebészeti diploma osztogatását a m. k. tudományos egyetemen megszüntetését jónak látná.

Várady Gábor kérde: van-e a kormánynak intenciója a ház m. é. azon határozatának eleget tenni: hogy az egyetemen egy homeopathikus tanszék állitassék fel.

Tanárky Gedeon, előadja, hogy a 4 engedélyezett tanszék közül csak egy töltetett be, mert az előterjesztés az egyetemről igen későn érkezett fel, s abban a hasonznvi tanszékre senki nem ajánltatik, csak megneveztetik egy vállalkozó, ki ő felsége elé fel is terjesztetett.

Kemény Mihály a hasonznvi tanszék rendes betöltését sürgeti, Schvarcz Gyula a szigorlatok körüli eljárás szabályozását hangsulyozza.

Erre az általános vita véget érvin, a tárgyalás holnapra halasztatott, s az ülés 2 órákor véget ért.

KÜLFÖLD.

Kolozsvár, február 19.

(s.) A francia-porosz fegyverszünetre vonatkozólag Berlinből az a hír érkezett volt, hogy meghosszabbittatik márczusi hó 1-ig; de mint vasárnap táviratunk értesített, csak f. hó 24-ig történt a meghosszabbítás. A béketárgyalások és a béke-kötés megejtésére kiküldendő bizottmány tagjai Thiers, Chaudordy és Favre lesznek s a békeföltételek állitólág e hó 18-án el is készültek. Némelyek szerint e feltételek ultimatumot képeznének porosz részről, minélfogva a francia nemzetgyűlés csak „igen“ vagy „nem“-mel szólhatna a kérdéshez, mi aztán ellentétben áll a béke-bizottság kiküldetésére vonatkozó hírrel. Hogy a nemzetgyűlés komolyan ohajtja a békét s élet-föltételnek tekinti azt: efelől többé már senki sincs kétségben, e kérdés tárgyát csak a képezheti, ha vajjon Poroszország tulzott követeléseit nem ingatják-e meg a constituante e békés hangulatát. Másrésről meg tagadhatlan, hogy Franciaország, összekötött kezekkel áll a győző lábainál s így aligha nem lesz kénytelen a szó való értelmében a francia nemzet minden áron megvásárolni a békét.

A békeföltételekre, daczára a londoni sügönyök demitirozásának, elég világosan szólnak a sugalmazott porosz lapok. Legközelebb a „Spener'sche Zeitung“ nyilatkozik a tárgyban:

„Békeföltételeinknek határaink biztosítása és magas kártalanítása mellett olyanoknak kell lenni, hogy Francia-

ország szűkre szabja katonai és tengerészeti budgetjét. Határaink biztosítására elegendő, ha a vogesi hegységnél északnyugati irányban Pfalzburg, Marsal, Metz és Thionville, déli és délnyugati irányban Belfort és Montbeliard állnak hatalmas védbástyáku. A felső és közép Vogesek könnyen védelmezhetők; ellenben a Vogesek és a Jura közti bomélyedésnek védelmezésére Belfort és Montbeliard nélkülözhetlen. Észak felől pedig az alsó Vogesek nyílásait Meurthe és Mosel felé az ellenségnek hagyni eszélytelen dolog lenne; nekünk a Mosel-vonalat, Metz és Thionville-t okvetlenül be kell vonni erődített helyeink sorába. A szakértők egyértelműleg oda nyilatkoznak, hogy a Mosel-erődöket meg kell tartanunk úgy, hogy határaink a luxemburgi határnál Esch átellenében Audun és Fontoy közt Briey mellett vonulván el, a moskaui és lipcei bérházakat, a gravelotte-i, marslatoure-i, gorze-i csatateréket a mi kerületünkhöz csatolná; Thiancourtnál egy kissé kelet felé fordulva, Pont-á-Moussontól északra átlépne a Moselt s a felső Seille hosszában a Vogeseknél német területre lépne át. Metz erős vára fölér 100,000 emberrel. A másik nem kevésbé fontos föltétel az, hogy Franciaország nagy hadi kárpótlást fizessen. Drágán kell neki megfizetni ezt a háborút s évről évre fog nehezebb esni a hozott áldozat.

A francia nemzetgyűlés 15-én tartott negyedik ülésében a választások igazolása folytatott; a két Rajna departement választásai jegyzőkönyveinek fölolvassása meleg rokonsznvi nyilatkozatokra szolgáltattott okot; a vál. jegyzőkönyvekből általán az tűnik ki, hogy a bejegyzett választóknak $\frac{6}{7}$ része csakugyan részt is vett a választásokban. — A választások, a belforti prefetnek kivételével, általán igazoltattak. — A korelnök az ülés végén kijelenté, hogy másnap a kormány megalakítása fog elővétetni, melynek feladata leendő a nemzetgyűlés és az ország nevében elfogadható béke iránt alkudozni, vagy háborút mondani ki, ha annak folytatása szükségesnek tartatnék. — A néptömeg a termet elhagyó képviselőket: „Éljen a köztársaság!“ kiáltásokkal fogadta. Nevezetesen Viktor Hugo élénk ovatióban részesült.

A KELET magán-távirata.

Feladatott Pesten, febr. 20. 10 ó. — p. d. e.

Érkezett: febr. 20. 11 ó. — p. d. e.

Spanyolország s Portugallia hivatalosan elismeste az új francia kormányt.

A vörös pártiak Párisban állitólág új zavarokat idéztek elő a városház előtt.

A nemzetörség már beadja töltényeit, mi a lefegyverkezés első stadiuma gyanánt tekinthető.

A párisi lapok biztosnak tartják a poroszok bevonulását.

Több bordeaux-i lap azt követeli, hogy a kormány székhelye jövőben állandóan Párison kívül legyen.

Faidherbe seregének huszonkettedik hadteste Dünkirchenen át Bordeaux-ba szállitattott.

Táviratok.

Grätz, febr. 18. Hivatalosan jelentik, hogy a kormány törvényjavaslatot fog a reichstrath elé terjeszteni az idegeneket illetőleg.

London, febr. 18. Az alsóház mai ülésében Gladstone hosszas vita után sürgeti Herbertet, hogy javaslatát vonja vissza, melynek elvetése rosz benyomást gyakorolna; reméli továbbá, hogy a béke igazságos, méltányos föltételek mellett létre jön, holott a béke összeférhetlen föltételek mellett a háborúnak csak megújítását vonná maga után.

Németország nagylelkű politikája jobb volna Franciaországra, Európá- és Németországra nézve. Gladstone mondja ezután: Azt véli, hogy a hadakozó felek egyike sem ohajtja Angolország beavatkozását a béketárgyalásokba; csak akkor, ha Francia- és Németország nézetei kiengesztelhetlenek lennének, alkalmazhatná Angolország jó szolgálatait. Herbert visszavonta javaslatát.

München, febr. 18. Az országgyűlés ma bezáratott. A trónbeszéd köszönetet fejez ki a hadiszerek megajánlásánál tanusított áldozatkészségért, megemlékszik a hadsereg vitézségéről s meglegedéssel — a szövetségi szerződésekhöz hozzájárulásával alkotott egységes Németországról is.

Berlin, febr. 18. A „Nordd. Allg. Z.“ mondja: egy orleansi hg eshetőleges elnöksége két okból nem kívánatos: egyrésztől az alig felállított statusforma ismétli felforgatásának magvát hordaná magában, másrésztől pedig lehetetlenné tenné a kibékülést Francia- és Németország között, miután az Orléansok esküdt ellenségei a németeknek.

Bordeaux, febr. 18. Keller nyilatkozata a tegnapi gyűlésben megrázó hatást szült, sok képviselőnek könybe lábadtak szemei. A nyilatkozat gyakorlati eredménye az volt, miszerint valószínűleg újból fel fognak szólitattani a semleges hatalmak a békealkudozásoknál interventióra.

Bécs, febr. 18. A „Volksfr.“ Rauscher bibornok egy levelét teszi közzé, mely mondja: A concilium által határozattá emelt csallhatlansági dogma minden katholikusnak kötelességévé teszi, hogy ha a pápa a hit, vagy erkölcsi törvényekre vonatkozó

valamely tant bocsát ki, azt mint hitigazságot ismerje el.

Bécs, febr. 18. A „N. fr. Pr.“ sürgönyöket hoz Bordeauxból, melyek jelentik: A tegnapi nemz. gyűlésben volt Gambetta legelőször jelen, és a szélső baloldalon foglalt helyet. A város úgy az ülés tartama alatt, mint utána, teljesen nyugadt volt. A lapok Dufaures indítványának elfogadása fölött teljes meglepedésüket fejezik ki, kivéve a „Siècle“-t, mely Gambetta álláspontját képviseli. Thiers tegnap, a békeprogram fejtegetése alkalmával mondá: a béke nekem absolute szükségesnek látszik, s nem kétkedem benne, hogy az alkudozások tisztességes föltételek alapján lehetségessé válnak.

Flórencz, febr. 17. A nemzetközi tengerészeti kiállítás megnyitása Nápolyban 1871. évi apr. 1-re állapított meg.

Bordeaux, febr. 18. Közvetlen a nemzetgyűlés szavazása után Austria, Angol- és Olaszország követi Thiershez mentek illető kormányaik részéről az új francia kormány elismerését jelentendők.

Bécs, febr. 18. A reichsrath-delegatio mai napon tartott zárülésében a kiigazított budgetet minden vita nélkül elfogadta.

Bécs, febr. 18. Az árvíz dél óta veszélyesebbé vált, különösen a Brigittenaura nézve.

Bordeaux, febr. 18. Thiers Favret és Simont fölveszi a cabinetbe. Thiers programja kifejtésénél mondá: én a békét föltétlenül szükségesnek tartom, és nem akarok azon kétségbeesni, hogy a béke becsületes föltételek alapján nem lesz lehetetlen.

Sz.-Pétervár, febr. 18. A ministeri tanács határozata szerint jövőre a katonakötelesek magukat meg nem válthatják.

Odessa, febr. 18. Német gyárakban öntött óriás-ágyukat szállítottak itt át Kertsch-Jenikalin a pontusi erődök védelmére.

Bécs, febr. 18. Hivatalos jelentés a vizállásról. Tullnon felül ma reggel 7 órakor a jégnek ismét egy része indult meg a nélkül, hogy a vasúti hidat megsérítette volna. A főár és a Duna-csatorna jégállása változatlan. Reggel 9 óra óta gyöngye eső állt be; a légmérő 9 fokot mutat.

Nyílt számadás

a déézi nőegylet által, a francia sebesültek javára 1871. jan. 29-én rendezett táncvigalom bevételai és kiadásairól.

I. Bevétel.

1. Beléptijegyekből. 167 frt — kr.
2. Fölülzárásokból. 41 frt — kr.
és pedig: m. Torma Károly ur 5 frt, m. Nalánczi Farkasné urnő 5 frt, m. Weér Zsigmondné urnő 4 frt, t. Koku-sineky ur 4 frt, m. Mosa Sándor ur 4 frt, t. Pap Gyuláné urnő 4 frt, t. Voith József ur 3 frt, t. Voith Gerő ur 3 frt, t. Kászoni Sándor ur 2 frt, öv. Naláncziné urnő 1 frt, Berzenzei Miklós ur 1 frt, Weér Dezső ur 1 frt, Hersényi Bálint ur 1 frt, Ilosvai Lajos ur 1 frt, honvéd-százados Biró Ignác ur 1 frt, Mosa László ur 1 frt.

3. Kártyapénzben 3 frt — kr.
Összesen 211 frt — kr.

II. Kiadás.

A számlaszerű összes kiadás 93 frt 59 kr.
E szerint a táncvigalom tiszta jövedelme 117 frt 41 kr, mely összeg a nőegylet pénztárából 125 forintba pótolatva tovább kezelés végett a Pesten székelő m. francia konsuli hivatalnak elküldetett. —

A déézi jót. nőegylet megbízásából. Déézs, 1871. febr. 15-én.

Keresztes Nándor,
titkár.

NAPI HIREK.

— A koronaórság szervezését, mint halljuk, közelebb kezdik meg. Egy kapitány, két hadnagy, két őrmester, hat altiszt s mintegy ötven közemberről fog állni s ezeket kivétel nélkül kiszolgált honvédek közül nevezik ki. Az egyenruhára nézve még nem történt megállapodás.

— A helybeli nyomdász ifjuság zártkörű táncvigalma mult szombaton igen kedélyesen folyt le a Szvatek-teremben. Nehány író, a nyomdák személyzetei s ösmereik világos virradttal mulattak, s valóban örültünk, látván, hogy a szellem e nagyon is tulterhelt munkái mily rugékonyságot képesek kifejteni mind a tánczterem parquetjén, mind a kedélyes pohárköszöntések sorompójánál.

— Az akadémia elnöki székének betöltése már sokakat foglalkoztat. A „P. N.“ szerint Lónyay másodelnöknek van legtöbb kilátása, az ő helyébe Csengery Antal fognak megválasztatni.

— Új-zeneművek. Rózsavölgyi s társánál Pesten megjelentek a következő új zeneművek: „A 100-dik nótá“ kedvelt dallamok (Apám, anyám, mindig mondta., Rózsabokor a domboldalon. . . Here, tyú, nyú!) frisséssel. Ára 60 kr. „Bombardirt!“ Polka française von Karl Klepsch. Ára 50 kr.

— A redoute bérlője által rendezett három álarczos bál legutolsója vasárnap tartatott meg. A néző közönség Kolozsvár színéből alakult össze. A kolozsvári főrangú társaság majdnem teljes számmal volt képviselve. Álarczosok

ez alkalommal sem jelentek meg nagy számmal, de azért a mulatság elég vígan folyt.

— A polgári zenekar összes pénzalapja a zene-conservatorium alapjához csatolatott, mert a polgári zenekar nem jött létre oly módon, miként azt annak alapítói chajtották, a zene-conservatorium pedig városunk minden működő zenészeti körébe vonni szándékozván, ugyanazon célját akarja megvalósítani.

— A francziaországi nyomorúságról egy magánlevél a következő setét képet festi: „A pénzügyi helyzet Párisban kétségbeesztő zürzavarba sülyedt s tulajdonképi pénzügyi forgalomról most még szó sem lehet. Nagy bankházak vannak Párisban, melyek maguk sem tudják, ha solventek-e, mert még csak távolról sem lehet kiszámítani, hogy mely adósok lesznek képesek fizetni s melyek nem. Még a betáblázott adósságok sincsenek biztosítva, mert száz meg száz fekvőség és ház, mely le van kötve, romban hever, sőt mondhatni, hogy a jelzálogüzlet a legrosszabb lábon áll, miután rendesen nagy befektetésekkel dolgozik. Nagy veszélynek vannak kitéve a biztosítéki üzletek is, mert szabályaik azon pontjai, melyek az eshető hadi károokra vonatkoznak, távolról sem kielégítőek. A hitel teljesen meg van ingatva, még a bankok is. A vasúti üzlet is tönkre van téve, miután több, mint egy fél éve nincs forgalmuk s építkezéseik szét vannak rombolva. Mindent összevéve, a párisi pénzállapotok a feneketlen nyomor képét tüntetik föl.“

— A prágai Ferencz József hidon egy gázcső megsérülvén, a hid majdnem teljesen a láng martaklékjává lett. Miután nem sikerült a hibás csövet elszigetelni, a polgármester rendeletére a főgázcső elzáratása által az egész város sötétségbe ejtették, de a tűz is eloltott. Képzeltetni, hogy a hirtelen beállott sötétség mennyi bajt okozott.

— Egy Párisból Kolozsvárra érkezett nyitott levelet láttunk, mely azonban magán- s családi ügyeken kívül egy szót sem tartalmaz. Sajátságos, hogy e levélre még mindig Napoleon képével ellátott postabélyeg ragasztott, míg a Dél-Franciaországból érkező levelek már a „république française“ postabélyegeivel expedáltak. Elsass-ból érkezett levelet is láttunk, mely Sant-Marie aux Mines-ben adatott postára; természetes, hogy a poroszok posta-stampigliáján „Mariakirch“ olvasható ad normam Nanzig.

— A békésmegyei gazdasági egyesület utóbbi választmányi üléséből azon kérelmet intézte a kormányhoz, hogy tekintve, mikép a földmivelés ősszel legtöbb munkaerőt kíván, a honvédek ezentul ne ősszel hivassanak be a gyakorlatokra, hanem inkább tavasszal. A közgazdászati miniszter pedig fölkérte, hogy Mezőhegyesen az aratást aratógépekkel eszközöltesse, ez által két ezer kaszás nélkülözhető lévén azon pusztán, ezen munkaerő fennmaradna, mi tekintve a munkáskész hiányát, nem csekély nyereség lenne a gazdaközönségre nézve. |

— Szomorú kép. A „Szegedi Hiradó“ e czim alatt következőleg írja le a szegedi árvizet: A ki most Szeged környékén szénáz, egy ismeretlen szigetszágban képzelheti magát. A közelebbi réteket csak vízi járműn szemlélheti meg, s buján termő rétföldek helyett látni fog egy víztengert, melynek se hossza, se vége. A h.-m.-vásárhelyi, algyői, tápéi, lelei s makói rétségek mind viz alatt állnak, csak itt-ott elvétve látni egy-egy darabka kiemelkedő földgerinczet. Az említett rétségekben mintegy 60,000 hold termő föld van vízzel borítva. Szomorú kép! annál szomorubb, mert árnyékát a jövőbe is veti.

(s.) A „Hilaria“ szombati táncestélye nem sikerült ugyan „fényesen“, mint a hogy mondani szokták, az u. n. élite-bálokról; de annál inkább megfelelt minden tekintetben azon kellekeknek, melyek a kedélyes, egyszerű táncvigalmakat jellemzik. Közönség a dalegylet pártoló és nem pártoló tagjaiból ép annyi volt, hogy kényelmesen lehetett mozogni és táncolni. A terem egyszerű csinnal volt ékítve s az egyik oldalán felállított óriási festett lant igen találóan jelzé, hogy a dal kedvelői gyűltek össze leróni adójukat a táncz muzsájának is.

(s.) Madarassy László pénzügyministeri tanácsos és Gombos Gusztáv pénzügyministeri osztálytanácsos urak mult csütörtökön és pénteken városunkban időztek, mint halljuk, erőlyes rendszabályok fogantatására szólítván fel a helybeli pénzügyigazgatóságot az 1869. és 1870. évekről az erdélyi részekben künnlevő több milliányi adóhát-rálék felhajtása érdekében.

— Kletzer Feri elősmert gordonka-művésznök városunkba érkezett néhány hangverseny rendezésére. Előadásait azonban még érdekesebbé fogja tenni az, hogy Kletzer ur neje melodramai szavaltával is föllép bennök. Mint a „Nagyváradi“-ból látjuk, nagyváradi fölléptük alkalmával Gyulai Pál „Égi látogatás“ című gyönyörű baladáját adták elő, Kletzer Valeria asszony Jókainé utasításai szerint szavaltván a költeményt, Kletzer Feri gordonka kísérete mellett Huber K. szerzeménye után. A műsorozat többi számait szintén művészi darabok tevék. Biztosan reméljük, hogy a kolozsvári műértő közönség is teljes meglepedéssel fogja a Kletzer estélyeket élvezni. Az első előadás pénteken lesz a redouteban.

— Pest nagybodásának néz elé. Soroksár, Taksony, Haraszi, Alsó-Németi, Aporka, Majorháza s Vecsés Pest vármegyéhez kérvényt adtak be, hogy jogviszályaik ezentul a főváros törvényszékeinél tárgyalassanak. A megye e kérvénynek „jogtörteneti“ okokból nem adott helyet; ezért az említett községek az országgyűléshez felebbzték kérvényüket.

— A belügyminister a Duna mellett fekvő vármegyék és szabad kir. városokhoz leiratot küldött, melyben azokat a Duna áradásai által támadható veszélyekre figyelmezteti és előkészületek megtételére hí föl.

— A porosz katonák mennyire értenek Franciaországban az adó behajtáshoz, mutatja a következő eset. Egy falusi gazda, nem messze Nantatól 10 sous, vagy is 20 krajczárból álló adó-hátrálékának lefizetését egyszerűen megtagadta; annak behajtására tehát egy tiszt hat közemberrrel kirendeltetett. — A megérkezett végrehajtók fenyegetéseire a paraszt megdöbbsent, s a fönebbi összeg-

gel előállt; azonban magasabb rendeletnél fogva, a csapatvezénylőnek 4 frankot mint végrehajtási járandóságot kellett kifizetnie. — Fizetett tehát összesen 16 frankot (4 tallért 8 ezüst garast) büntetésül azért, hogy négy ezüst garasnak lefizetését megtagadta.

— Dr. Krenner abudai József műegyetem tanára városunkban időzik, azon célból, hogy itt a pesti muzeum számára egy magán ásványgyűjteményt megvásároljon.

— Eredeti guszta volt azon tolvajnak, ki Nagyváradon egy kereskedő udvaráról egy hordó heringet lopott el. Rajta csípték, s így nem sokáig örvendhetett zsákmányának.

— A bécsiek nem hiába érdemelték meg a „kedélyes“ elnevezést. Most is, midőn az árvíz városuk egy részét el-lepte, s még nagyobb veszélyvel fenyeget, midőn ezeken a legszomorubb inségekbe sújtattak: nem törődnek a pillanat nyomorával, hanem a jövőnek élnek, s Bécs nagybodásait törődnek. E célból minden kávéházban kérvények vannak aláírás végett kitéve, melyek azt követelik, hogy Bécs városa egyesíttessék a Bécs körül fekvő községekkel. Ha e terv valósul, akkor a megnagyobbodott Bécsnek ismét mintegy 200,000 lakossal lesz többje. — A bécsiek azt hiszik, hogy ez majd rémítően boszantani fogja Berlint.

— Az honvéd és az menyecske. A „P. N.“-ban a következő eredeti levél olvasható: Pest ma 17/2871. Tisztelt író ur! Az tisztelt író urnak vagyok bátor egy kis újsággal kedveskedni, hogyha lenne oly szives és a Pesti Naplóban magyarul és németül kitenék. E hó 12-ik. Én azaz vasárnap estéli 8 óra tájt Budán egy kis vendéglőbe voltam, és ott egy kis tánczmultaság volt, és egy honvéd volt jelen az 69-dik zászlóaljtól egy fiatal menyecskevel összejött és ez kapta magát, ez a menyecske és neki álot az honvédnek és pedig a honvéd egy fiatal erőteljes férfi volt, valamint valami 21—22 év között és annyira megverte az menyecske az honvédet, hogy kénytelen volt futással menekülni, másképp tán szem nélkül maradt volna. Ez történt a Krisz, tina város, fő-utca 364-dik számú háznál Hönig vendéglős urnál. És még jelen voltak több honvédek is és csak komédiát Maradok alázattal N. N. ajánlva. (Ugy látszik, hogy e levelet az menyecske írta, ki oly rutul bánt el az honvéddel.)

KÖZGAZDASÁG.

Üzlet. A m.-vásárhelyi piaci árai február 16-én. Tiszta búza, ausz. mérője, 5 ft 08 kr., elegybúza 3 ft 46 kr., rozs 3 ft 48 kr., törökbuza ft — kr., zab 2 ft 20 kr., széna mázsája 3 ft 30 kr. Egy ől fa 36 hüv. hosszú 21 ft. — kr. marhahús fontja 20 kr., konyhaliszt 10 kr. borsó 12 kr., lencse 14 kr., paszuly 12 kr. burgonya 1 f 34 k.

A dévai piaci árai febr. 16-én: 1 véka tisztabúza 2 ft 60 kr. rozs 1 f 80 kr., elegybúza 2 ft 20 kr., zab 90 Vaj fontja 1.10 k. Lud párja 4 ft 20 k. Tyuk párja 90 k. Tojás párja 4 kr. Tej kupája 20 kr.

A nagy-nyedi piaci árai február 16. 1 mérő tisztabúza, legjobb, 5 ft — kr., rozs 3 ft 10., elegybúza 4 ft 50 kr., zab 2 ft 55 kr. Széna mázsája 3 ft — kr. Egy ől fa 36 hüv. hosszú 12 ft — kr. 1 font fagygyugyertya 40 kr. Marhahús 16 kr. Konyhaliszt 11 f 50 kr. Borsó, kupája 16 kr., lencse 10 kr., paszuly 10 kr. Burgonya mérője ft — kr.

A szamos-ujvári piaci árai febr. 17-én. 1 mérő tisztabúza, legjobb, 5 ft 60 kr., rozs 3 ft 90 kr., elegybúza 4 ft 80 kr., zab — ft — kr. Széna mázsája 3 ft — kr. Egy ől fa 36 hüv. hosszú 14 ft. Fagygyugyertya fontja 40 kr. Marhahús 19 kr. Konyhaliszt 12 frt. Borsó, mérője 4 f 40 kr., lencse 4 ft 80 kr., paszuly 4 ft 80 kr., Burgonya — fr — krajczár.

A déézi piaci árai február 14-ről. 1 mérő tisztabúza legjobb 5 ft — kr., rozs 3 ft 80 kr. elegybúza 4 ft 60 kr., zab 1 ft 80 kr. Széna mázsája 3 ft 50 kr. Egy ől fa 36 hüv. hosszú 9 ft — kr. Fagygyugyertya fontja 40 kr., marhahús 16 kr. Konyhaliszt mázsája 8 ft 40 kr. Borsó, mérője 4 ft, lencse 4 f. 20 k, paszuly 4 ft. 30 kr.

A szász-régi piaci árai február 16-kén Mérőjének sulya ausz. fontban. Tisztabúza 79 font 5 ft. 50 kr. Rozs 74 font 4 ft — kr. Elegybúza 75 font 4 ft 35 kr. Zab 44 font 1 ft 90 kr. Széna mázsája 2 ft — kr. Egy ől fa 36 hüv. hosszú 11 ft — kr. Egy font fagygyugyertya 40 k. Marhahús fontja 20 kr. Konyhaliszt 9 ft — kr. Lencse kupája — kr. Paszuly mérője 3 ft 40 kr. Burgonya, mérője — kr. Disznózsír fontja — kr.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Febr. 17-én 5% Metalliques 100 frt 58.90. Kamat — 5% Nemzeti kölcsön 100 frt. 68.10. 1860. Kölcsön 94.80. Bankrészevény 721. Hitelintézeti részvény 200 frt. 251.80. London 10 ft. st. 100 frt. 23 1/4 kr. 123.70 Ezüst 121.30. Cs. kir. arany 5.83. Napoleondor 9.88 1/10 Urbéri kötvények: Magyarországi 79.50. Temesi 77.— Erdélyi 75.— Horváthországi 83.25.

Felelős szerkesztő Szász Béla.

Nyiltér*)

Tisztelettel fölkérjük t. Holländer László urat, hogy az általunk rendezett táncvigalomra vonatkozó, uton-utfélen hintetgetett rágalmazó megjegyzéseit és kifejezéseit maga számára tartsa meg; ellenkező esetben kénytelenek leszünk a „derék“ tánczmester ural más uton találkozni.

Kolozsvártt, 1871. febr. 19.

T ö b b n y o m d á s z .

*) E rovat alatt közöltékért csupán a sajtóhatóság iránt való felelősséget a szerk.

Beküldetett.

Mióta a pápa ő szentsége a delieat Revalesciére ud Barry használása következtében szerencsésen meggyógyult, s annak hatását orvosok és kórházak elismerék, senki sem fogja többé e becses gyógytápszer gyógyerejét kétségbe vonni, s következő betegségeket említünk meg, melyeket a gyógyszer és költség nélkül gyógyít: gyomorideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyálhártya-, lélegzés-, húgyhólyag- és vesebajok, gümó, aszkór, mell-szorulás, köhögés, emésztéshány, dugulás, gyomorsík, álmatlanság, gyengeség, aranyér, vízkór, hidegláz, szédülés, vértolulás, fülzugás, émelygés és hányás még terhesség alatt is, húgyfesz, büskomorság, soványodás,

csúz, köszvény, sárgaság. 72.000 elismerés gyógyításokról, melyek minden gyógyszernek ellentállnak, rendelkezésre áll, s kívánatra azokból másolatok ingyen szolgáltatnak. Táplálókólv levén a húsnál, a Revalesciére gyermekeknel és felnőtteknél 50-szer megtakarítja a gyógyszer árát.

Elismerv. sz. 73,416.

Fasen, Steierhonban u. p. Pirkfeld, 1869 december 19-én.

Van szerencsém kötelességemből folyólag bizonyítani a Revalesciére jótékony hatását. E jeles szer borzasztó lélegzési nehézségtől, nehéz köhögéstől, szélkórtól és gyomorgöresöktől mentett meg, melyekben évek óta szenvedtem.

Staininger Vincze nyug. lelkész.

1/2 fontos bádog szelenczékben 1 frt 50. 1 frt 50. 2 frt 50. 3 frt 50. 4 frt 50. 5 frt 50. 10 frt —.

Revalesciére csokoláde táblákban:

12 csészére 1 frt 50 kr. 24 csé. 2 frt 50 kr. 48 csé. 4 frt 50 kr. **liszt alakban** 12 csé. 1 frt 50. 24 csé. 2 frt 50 kr. 48 csé. 4 frt 50 kr. 120 csé. 10 frt — kr.

Kapható Barry du Barry és társa által Bécsben, Wallfischgasse 8. Pesten Töröknel, Kolozsvárt Binder K. úr gyógytárában bel-monostorutca a Redoutte során. Továbbá: Kronstädter József urnál kül-monostorutca 134 szám, bel-monostorutca 175 sz. és főtér 2 szám a zálogintézetnél, és mindenütt postai utánvét mellett.

Egészséges álom

köhögés, rekedtség, nyálkásodás, mell- és tüdő-bajok elhárítása következtében. Udvari szállító **HOFF JÁNOS** ur központi raktára Bécsben,

11 Kärntnerring 11.

Pinkafeld, 1870, nov. 16. Kérem szíveskedjék az ide mellékelt öszszegért **egészségi maláta-csokoládót** küldeni. Nővérem már több éve szenved heves köhögésben, különösen öszszel és télben **s e csokoládé jót tett neki a tavaly.** **Puhr Alajos.** **Ried, 1870, nov. 27.** Ön egészségi maláta-csokoládóját jó sikerrel alkalmaztam tüdőbajom ellen, köhögésem ritkult és enyhült, éjjel elő sem fordul s egészséges álomnak örülhetek. A maláta-készítmények gyógymódjának folytatása által, remélem, hogy szenvedéseim nem sokára teljesen megszűnnek, s így hivatásomat ismét folytathatom.

Pimpfinger János, mérnök Riedben, Innkerület, 147. **Sátor-Alya-Ujhely, 1869. dec. 2.** Midőn lányom, most két éve, étvágy-hiányban, gyomornehézságban és ideg-gyöngeségben szenvedett és minden alkalmazott gyógyszer daczára láthatólag elsoványodott: végmenedékül ön maláta-kivonat egészségi söréhez folyamodtam, melynek hatása oly kitünő vala, hogy 13 palack elhasználása után tovább egészségtel teljesen visszanyerte, s maig a legjobb egészségnek örvend. Miatán magam is köhögésben és elnyúltságban szenvedek, kérem küldjön a mellékelt 14 ltrra egy ládával ön kitünő maláta-kivonat-söréből.

Wohryzka Márton, m. kir. nyug. és városi mérnök. Valódi **HOFF-féle Maláta-készítmények** egyedüli áruddja **Kolozsvárt Karvázy Gyula, Fehérvárt Csiki Kristóf, Segesvárt Teutsch J. B. Dézsén Krémer Sámuel, Gyergyó-Szt. Miklóson Lázár Antal özvegye és fiainál.**

Zongorák

ujak és használtak,

különösen kaphatók:

Stutz-flügel

5 láb hosszú, legújabb szerkezettel.

Ára 400 frt.

1 kitünő négyszög-zongora 150 frt.

1 6 3/4 oktávás-zongora . 150 frt. és feljebb,

Triska Ferencz

zongora készítőnél,

Kolozsvárt, hiducza 315 sz.

Hontalálható: d. e. 10-től 12-ig.

Használt zongorákat vesz és becserél.

ÉLET-ITAL,

kitünő háziszor

váltó- és mocsárláz, bél- és gyomorgöres, epeinger, hányás, tengeri betegség, vizeletszorulás, álmatlanság, sat. ellen.

Ára egy nagy flüvegnek 65 kr., kisebb 50 kr.

Sós-borszesz

mint háziszor.

Mr. William Lee utasítása szerint. Gyors hatást eszközöl: Rheuma, csúz, szagatás, fagyás, fog, fej- és fül-fájdalmak, szemgyulladás, rákfekély, bénulások sat. sat. ellen; sőt fogtisztító szerül is igen ajánlható, menyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti, és a száj tiszta szagtan ízt nyer a szesz elpárolgása után.

Ára egy nagy flüvegnek 80 kr., kisebb 40 kr.

Használati utasítás magyar vagy német nyelven, jelentékeny orvosi s egyéb elismerő bizonyítványokkal valamint bizományosaink névsorával, minden flüveghez mellékeltek.

WERTHER és BRÁZAY.

Gyári iroda- és központi főraktár: Pest, országút 26. sz.

Kapható Kolozsvárt: Karvázy József, és Wolff János. B.-Hunyadon: Dietrich Sámuel. Dávn: Issekutz M. Tordán: Amberboj Z. és fia, Wolff G. és fia. M.-Ujvárt: Szentpétery János. M. Váshely: Bucher Miksa. Nagy-Enyeden: Winkler János, Váshelyi Károly, Horváth T., és Cerner J. Brassóban: Gemeiner G. J. Dézsén: Krémer Samu. Hátszegen: Karácsony F. Nagy-Váradon: Bertsiuszky és Sipka Pál. Sz.-Udvarhely: Solymosy F. Nagy-Szebenben: Bugarszky Constantin és Thalmájer F. Tövisen: Lukáts F. Verespatakon: Moldován C. uraknál.

Duha Kristóf

fehénémű gyárában belközéputcza 457. sz., felvállaltatnak mindennemű **fehénéműek** megvarratatása; hol is egy kitünő szakképzett **bécsi szabásznő** van alkalmazva; és így a megrendelések gyors és jutányos árban teljesíttetnek.

RAKTÁROMban dús választásban kaphatók: **rumburgi-, hollandi-, creász-, bécsi házi vásznak, asztalnéműk, gazdasági ruhaszövetek, több ezer rőf (schifon) angol vászon zsebkendő, férfi és női fehénémű legnagyobb választékban, kötő-, varró czérna.** Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

A nagy érdemű t. közönség szíves pártfogásába ajánlja magát

DUHA KRISTÓF,

fehénémű gyáros.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel Stein Jánosnál.

Eppen most jelent meg

Kolozsvárt **Stein János** bizományában:

Channing Ellery Vilmos válogatott művei.

Angolból fordítják és kiadják az unitárius tanárok.

I. KOTET.

Társadalmi tárgyuak.

Tartalma:

1. Előszó. Kriza J.-tól. 2. Az önmivelésről (On self-culture.) Fordította Simén Domokos. 3. A jelen korszakról (On the presentage.) Fordította Ferencz József. 4. A munkás osztályok emeléséről (On elevation of the laboring classes.) Ford. Benczédi Gergely. 5. Észrevételek a nemzeti irodalomról (Remarks on national Literature.) Ford. Uzoni Gábor. 6. A nevelésről (Remarks on Education.) Ford. Kovácsi Antal.

Ára a díszes kiállítású, nagy 8-ad rétű, XVI és 184 lapból álló kötetnek **1 frt 20 kr.**

Deák Ferencz-Adomak.

Ára 1 frt 20 kr.

Kemény Zsigmond tanulmányai.

Kiadja Gyulai Pál. 2 kötet. Ára 4 frt 60.

Tompa Mihály összegyűjtött költeményei.

Kiadták barátai. 6 kötet.

Füzve 7 frt 20. Diszkötésben 12 frt.

LOTHAIR.

Regény. Irta Disraely B. 2 kötet. Ára 5 frt.

Lecoqu-ur Orcivalban.

Regény. Irta Gaborian Emil. 3 kötet. 3 frt.

Szépirodalmi dolgozatok és szónoklatok a forradalom előtt és után.

Irta Szemere Bertalan. Ára 2 frt.

Elbeszélések

Beöthy Zsolttól. 8-rét, 259 lap. Ára kötve 1 frt. 60 kr.

Karaffa és az eperjesi vértörvényeszek.

Történeti korrajz. Irta K. PAPP MIKLÓS.

Második bővített és javított kiadás. 2 kötet. Ára 2 frt.

Magyar szabadság harcz története 1848—49.

Irta VARGYAS ENDRE.

4-rét, 468 lap, számos fametszettel. Ára 4 frt.

A királyföldi viszonyok ismertetése.

Irta JAKAB ELEK. Ára 1 frt 60 kr.

Erdélyi telekkönyvi rendtartás függelékkel.

Hivatalos kiadás. — Ára 2 forint.

Községi kalauz,

vezérkönyv magyar- és erdélyhoni községi bírák, előljárók és jegyzők használatára, felvilágosító és útba igazító jegyzetekkel s gyakorlati irománypéldákkal ellátva. Irta TÓTH LAJOS, a legújabb törvények és rendeletek nyomán. Ára 4 frt.

A szolgabírák és esküdtek kézi-könyve,

utmutató minden a szolgabírák és esküdtek által eszközöndő törvénykezési s közigazgatási eljárásokban, iromány-példákkal a legújabb törvények, s az új polgári perrendtartás alapján, átdolgozta KASSAY ADOLF.

Ára 2 frt 40 kr.

Törvényjavaslatok.

I. A királyi jegyzőkről. II. A jegyzői díjakról. Közzéteszi a m. kir. igazságügy-miniszterium. Ára 50 kr.

Biztos sikerrel használt házi gyógyszerek.

Kézikönyv minden falusi és városi háztartás, minden családtya s gazdasszony számára, a kik az embereknel valamint a házi- és egyéb hasznat hajtó állatoknál leggyakrabban előforduló betegségeket gyorsan, biztosan s olcsón akarják önmaguk gyógyítani.

A házi és mezőgazdaság terén szerzett újabb gyakorlati tapasztalások s új fölfedezések gyűjteményével. A közjó érdekében öszszeszedte és többek közreműködésével kiadta GYULAVÁRY. Ára 1 frt 60 kr.